

Joschka Fischer

Parels en diamanten

Achtergrond - 1 november 2005

door Carina de Jonge

Misschien was de vergelijking met een parel voor Die Grünen - en Fischer zelf - beter geweest. Deze ontstaat immers wanneer een vreemd voorwerp in een oester binnendringt. Die reageert daarop door de indringer te verpakken in parelmoer, waardoor uiteindelijk een oogverblindend glanzende, gladde, ronde steen ontstaat, die nergens aanstoot aan geeft. Maar de parel wordt nooit deel van zijn omgeving. Was men in Fischers begintijd vooral onder de indruk van de glans van zijn parel, inmiddels wordt duidelijk dat deze - ook zonder gymschoenen - een *Fremdkörper* blijft.

De oorzaken van Fischers dalende populariteit - inmiddels ligt hij in de peilingen achter op Christian Wulff en [Angela Merkel](#) (beide [CDU](#)) - liggen vooral bij de problemen van het afgelopen jaar. Bij de Tsunamiramp sloeg Fischers ministerie nog een goed figuur door snel een nooddienst in te richten. Deze indruk was echter snel vergeten door de zogenaamde [visa-affaire](#). Onder het vrijzinnige beleid van Fischers ministerie van Buitenlandse zaken hebben Duitse ambassades in Oost-Europa jarenlang te gemakkelijk visa verstrekt aan mensen die naar Duitsland wilden. Hoewel de oorsprong van deze bureaucratische misstand al bij de regering-Kohl lag, werd de affaire door de oppositie snel aangegrepen als aanleiding om Fischer heftige verwijten te maken. Binnen zijn ministerie bedierf Fischer de stemming door op het nazi-verleden van recent gestorven medewerkers te wijzen.

Verkiezingsprogramma

Deze laatste actie is mogelijk een poging van Fischer om terug te keren naar de linkse uitgangspunten van zijn partij. Met de hete adem van de oppositie in de nek proberen Die Grünen, net als de SPD overigens, de kiezer erop te wijzen dat zij het enige sociale alternatief vormen. Hiermee loopt Fischer opnieuw het gevaar te worden beschuldigd van opportunisme. Het is bovendien goed mogelijk dat de Duitse kiezer genoeg heeft van Fischers progressieve koers en denkt dat hij bij de oppositie een meer solide basis vindt.

Joschka Fischer spreidt op dit punt zijn gebruikelijke dadendrang tentoon. Behalve in het eerder geciteerde interview geeft hij zijn visie op de politiek, vooral de

buitenlandse politiek, weer in een onlangs verschenen boek. 'Die Rückkehr der Geschichte' beschrijft Fischers zicht op de veranderde internationale politiek na 11 september. Dat het boek deel zou worden van een verkiezingscampagne was nog niet bekend, toen de verschijningsdatum gepland werd. De tijd zal leren wat de functie van het werk is: programma voor de toekomst of document van een afgesloten stuk BRD-geschiedenis.

Carina de Jonge is germaniste en promoveert momenteel in München.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/3785/joschka-fischer>